

بررسی میگوهای پرورشی و دریایی سواحل جنوبی ایران از نظر آلودگی به ویبریوهای دریایی با تأکید بر ویبریوکلرا در تابستان و پاییز ۱۳۷۹

دکترهدایت حسینی^۱، دکتر عبدالمجید چراغعلی^۲، روزبه یلفانی^۳، دکتر ودود رضوی^۴

Title: Study of Iran south coast shrimps for contamination with *Vibrio* spp. with focus on *Vibrio cholerae* (Summer and fall – 2000).

Authors: Hosseini .H, (DVM); Cheraghali A, (PhD); Yalfani R, (MSc); Razavilar V, (PhD).

Abstract: With regard to the economic importance of shrimp export and report of cases of cholerae especially in south coasts of Iran, and because of the possibility of contamination of surface water which is used in farms with waste water, this study was conducted.

In this study marine and farm shrimps from south coasts of Iran were evaluated for possible infection with *Vibrio* spp. specially *Vibrio cholerae*.

In three stages, 770 samples of shrimps from marine and farms in provinces of Hormozgan, Boshehr and Khozestan were collected. After early preparation in the provincial food control laboratories the samples transferred to Tehran. Each sample included 25g shrimp in a sterile ice-bag. Samples were tested for *Vibrio* spp. by enrichment and culture on selective media and biochemical tests.

Although four species of vibrio, which have little importance in food hygiene, including *V. parahaemolyticus*, *V. damsella*, *V. alginolyticus* and *V. fluvialis* were isolated from the samples, no *V. cholerae* was found. Although it is now very unpredictable to find any contamination of shrimps with *V. cholerae* in south coasts of Iran, it is recommended to prevent contamination of surface water with sewage.

Keywords: *Vibrio* spp, Shrimp, Isolation, South coast of Iran.

۱- اداره کل آزمایشگاههای کنترل غذا و دارو، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

۲- دانشیار گروه فارماکولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بیقۀ ا...

۳- کارشناس ارشد باکتریولوژی، اداره کل آزمایشگاههای کنترل غذا و دارو، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۴- استاد گروه بهداشت و کنترل مواد غذایی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه تهران

چکیده:

با توجه به اهمیت اقتصادی صادرات میگو برای کشور و گزارش مواردی از بیماری وبا بویژه در استانهای جنوبی کشور و در نظر داشتن اپیدمیولوژی بیماری و احتمال آلودگی محصولات دریایی بدلیل ورود فاضلابهای شهری و روستایی این مناطق به آبهای ساحلی که در پرورش میگو مورد استفاده قرار می گیرند تحقیقی در مورد وجود آلودگی میگوهای پرورشی و دریایی سواحل جنوبی ایران به ویبریو کلرا انجام گرفت.

بر این اساس از میگوهای پرورشی و دریایی استانهای بوشهر، بندرعباس و خوزستان نمونه گیری بعمل آمد و طی سه مرحله نمونه برداری تعداد ۷۷۰ نمونه میگو جمع آوری گردید. هر نمونه حاوی ۲۵ گرم میگو بود که در کیسه استریل جمع آوری گردید و در سرما در مدت کوتاهی به آزمایشگاه منتقل گردید و پس از غنی سازی در محیط انتخابی و کشت در محیط های اختصاصی و انجام آزمونهای دقیق باکتری شناسی بر روی این نمونه ها در هیچ مورد ویبریو کلرا از نمونه های میگو جدا نگردید. با توجه به نتایج بدست آمده از این تحقیق ۴ گونه از ویبریوهای دریایی بنام های پاراهمولیتیکوس، دامسلا، آلزینولیتیکوس، فلوویالیس جدا گردید که در مقایسه با ویبریو کلرا از اهمیت بسیار کمتری برخوردارند و بیشتر در ایجاد عفونتهای خارج روده ای نقش دارند ولی هیچ ویبریوکلرای در نمونه های تحت بررسی یافت نشد.

اگرچه در حال حاضر آلودگی به ویبریوکلرا در میگوهای پرورشی دریایی ایران بسیار غیر محتمل بنظر می رسد با این وجود توصیه به جلوگیری از ورود فاضلابها به آبهای سطحی و سواحل می شود.

کل واژگان: ویبریو، میگو، جداسازی، سواحل جنوبی ایران.**مقدمه:**

این باکتری در آبهای شور و خلیج ها ساکن میباشد. در بین ۱۹۳ گروه سرمی ویبریوکلرا، تنها گروههای سرمی O1, O139 هستند که موجب اپیدمیهای وبا میگرددند (۳). برخی تحقیقاتی که تاکنون انجام شده رابطه بین مصرف غذاهای دریایی خام و آغاز بیماری وبا را نشان داده اند (۲).

در بررسی شیوع بیماری وبا در فیلیپین در سال ۱۹۶۱ نشان داده شد که خوردن یک نوع میگوی کوچک بنام لیپون^۲ باعث ابتلاء به وبا گردیده است (۲).

میگو بعنوان یکی از مهمترین فرآوردههای صادراتی غیر نفتی در سال ۱۳۷۹ درآمدی معادل ۲۷ میلیون دلار را نصیب کشور کرده است و پیش بینی میشود که در پایان برنامه سوم توسعه اقتصادی این مبلغ به ۲۰۰ میلیون دلار افزایش یابد.

حدود ۷۰٪ میگوهای صادراتی ایران از مزارع پرورش میگو بدست میاید. بدنبال گزارش ۱۶ ژولای ۱۹۹۹ سازمان جهانی بهداشت درخصوص مشاهده مواردی از بیماری وبا در ۷ استان کشور و بدلیل احتمال آلودگی محصولات دریایی ناشی از ورود

ویبریوها باسیلهای گرم منفی، متحرک به طول ۳-۲ میکرون و به قطر ۰/۵ میکرون می باشند که در محیط کشت مایع دارای فلاژل قطبی بوده ولی در محیطهای کشت جامد می توانند فلاژلهای متعدد تولید کنند. معمولا ویبریوها را بعنوان باسیلهای خمیده معرفی میکنند ولی این شکل فقط در نمونه های کلینیکی که تازه از بیمار جدا شده مشاهده می گردد.

تا کنون حدود ۳۰ گونه از این جنس شناخته شده است که فقط ۱۲ گونه آن برای انسان بیماریزای باشد. ویبریوها ساکنین طبیعی آبهای سطحی، آبهای ساحلی و آبهای شور می باشند و اکثر عفونتهای ناشی از آن در اثر تماس با آب آلوده ویا مصرف غذاهای دریایی آلوده مانند صدف، میگو، خرچنگ و غیره ایجاد می گردد.

ویبریوکلرا^۱ بعنوان شایعترین عامل ایجاد اسهال باکتریایی در جهان، بخصوص در آسیای جنوبی و شبه قاره هند، جایی که بیماریهای وبا و شبه وبایی بصورت آندمیک وجود دارند شناخته شده است (۱ و ۲).

جدول ۱- محل صید و توزیع نمونه های میگو

استان	محل جمع آوری نمونه	تعداد نمونه	pH آب محل	دمای آب محل	نوع میگو	تاریخ نمونه برداری
بوشهر	حله	۹۲	۷/۵-۷	۲۴-۲۷	پرورشی	۲۷-۲۲ شهریور ۷۹
	دلوار	۹۶	۷/۵-۷/۸	۲۴-۲۷	پرورشی	
	اسکله صیادی بندرگاه	۶۰	۷/۳-۷	۲۴-۲۷	دریایی	
	اسکله صیادی جفره	۳۴	۷/۵-۷	۲۴-۲۷	دریایی	
هرمزگان	استخرهای تیاب و کلاهی	۱۴۳	۷/۵-۶	۲۸-۳۱	پرورشی	۲۷-۲۲ مهر ۷۹
	اسکله بندرعباس	۷۵	۷/۵-۶	۲۸-۳۱	دریایی	
خوزستان	استخرهای آبادان	۱۶۷	۷/۳-۷	۲۵-۲۷	پرورشی	۱۹-۱۵ آبان ۷۹
	اسکله صیادی چوئنده	۱۰۴	۷/۵-۷/۱	۲۵-۲۷	دریایی	

زمان کمتر از ۳ ساعت به نزدیکترین آزمایشگاه کنترل مواد غذایی درهراستان منتقل گردید(۶و۵). نحوه توزیع نمونه ها در جدول شماره ۱ آورده شده است .

درهنگام صید نمونه‌ها دمای آب بوسیله دماسنج و pH آن توسط کاغذ pH متر Universal نیز اندازه گیری گردید (۷).

درآزمایشگاه، میگوهای صید شده در همان کیسه استریل با استفاده از دستگاه Bag Mixer هموزن و یکنواخت گردید. این ۲۵ گرم نمونه هموزن شده با ۲۲۵ میلی لیتر آب پیتونه قلیایی^۳

(MERK) حاوی ۱٪ کلرید سدیم $PH= ۸/۶$ مخلوط و بمدت ۸-۶ ساعت دردمای ۳۷ درجه سانتیگراد نگهداری شد. پس ازغنی سازی اولیه از محیط کشت جامد انتخابی (Thiosulphate Citrate TCBS (MERK) Bile Salte Sucrose جهت جداسازی کلنی های ویبریو استفاده گردید و پس از کشت سطحی نمونه ها روی این محیط پلیت‌ها بمدت ۱۸-۲۴ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتیگراد نگهداری شدند و این پلیت‌ها جهت انجام آزمایشات تخصصی به اداره کل آزمایشگاههای کنترل غذا و دارو وزات بهداشت(تهران) منتقل گردید(۱۰-۸).

بعنوان شاهد مثبت سه نمونه ویبریوکلرای اوگاوا، اینابا، NAG از آزمایشگاه رفرانس تشخیص طبی وزارت بهداشت و درمان تهیه گردید وهمراه با این نمونه ها برروی محیط های غنی کننده و انتخابی کشت داده شد و درکلیه مراحل آزمایش درکنار نمونه‌های صید شده میگو بعنوان شاهد مثبت قرار داده شد. پس از ۱۸-۲۴ ساعت کلنی‌های رشد کرده برروی محیط TCBS انتخاب گردید و آزمایشهای غربالی شامل تهیه گستره روی لام و رنگ آمیزی گرم، تست اکسیداز، تست کاتالاز، کشت در محیط SIM و TSI بر روی آنها انجام گرفت(۱۴).

جهت تعیین گونه ویبریوهای جدا شده تستهای اختصاصی تری مطابق جدول شماره ۲ برروی آنها انجام شد(۱۱-۸).

فاضلاب‌های شهری و روستایی این مناطق به آبهای ساحلی که در مزارع پرورش میگو مورد استفاده قرار میگیرند و محل زندگی گروهی از میگوهای دریایی نیز می باشند، بعضی از کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس خریدمیگوهای صادراتی ایران را متوقف کردند. بمنظور بررسی احتمال وجودآلودگی، میگوهای صیدشده دریایی و پرورشی استانهای خوزستان، بوشهر و هرمزگان درمزارع پرورش میگو مورد بررسی قرار گرفتند.

روش کار:

با توجه به آنکه هیچگونه سابقه کارقبلی دراین خصوص وجود نداشت و با توجه به اهمیت بهداشتی و اقتصادی موضوع در این مطالعه با احتساب ضریب اطمینان ۹۹٪ و $P=0/5$ (ماکزیمم) و حد اشتباه ۱/۰٪ تعداد نمونه های پرورشی در هر استان ۱۶۶ عدد و درکل سه استان ۴۹۸ نمونه میگوی پرورشی محاسبه گردید که با احتساب ۲۷۲ نمونه میگوی دریایی درکل تعداد ۷۷۰ نمونه میگو مورد مطالعه قرار گرفت. این تعداد نمونه از مزارع پرورش میگو و آبهای آزاداستانهای بوشهر،خوزستان وهرمزگان جمع‌آوری گردید(۴).

روش نمونه برداری به صورت نمونه برداری خوشه‌ای تصادفی^۱ بود. با توجه به نقشه محل استقرار استخرهای پرورش میگو در هر استان و کد گذاری آنها و با استفاده از جدول اعداد تصادفی تعداد ۱۲ استخر در هر استان برای نمونه برداری انتخاب گردید که هر استخر بعنوان یک خوشه در نظر گرفته شد. درمورد میگوهای دریایی هر کشتی صیادی در حال تخلیه میگوی صید شده بعنوان یک خوشه در نظر گرفته شد که در هر استان از ۸ کشتی صیادی در حال تخلیه میگو نیز نمونه‌برداری بعمل آمد. درهنگام نمونه‌برداری از استخرها یا کشتی‌های صیادی، در داخل کیسه‌های پلاستیکی استریل^۲ ۲۵ گرم نمونه میگو قرارداده شد که هر کیسه بعنوان یک نمونه در نظر گرفته شد و در مجاورت یخ در مدت

3- Alkaline peptone water

1- Random Cluster sampling

2- Sterile bag

جدول ۲- نتایج آزمایشهای باکتریولوژی نمونه های میگو صید شده که ویبریوز آنها جدا گردید

Archive of SID

B = باسیل گرم منفی کوچک، GC = کلنی سبز در محیط TCBS، YC = کلنی زرد در محیط TCBS، KA = Alkaline\Acid در محیط TSI،
TCBS = Thiosulphate Citrate Bile Salte Sucrose، TSI = محیط سه قندی Triple Sugar Iron Agar، MR = آزمون متیل رد Methyl Red
VP = آزمون وگس پروسکائر Voges-Proskauer، ONPG = آزمون شناسایی آنزیم بتاگالاکتوزیداز Orto Nitro phenol beta Galactosidase
* دیسک ۱۵۰ میکرو گرمی، * دیسک ۵۰ میکرو گرمی

Archive of SID

جدول ۳- گونه‌های ویبریو جدا شده از نمونه‌های میگو

محل نمونه برداری	گونه ویبریو جدا شده	کد نمونه
حله	ویبریو پاراهمولیتیکوس <i>V. parahaemolyticus</i>	C-1
دلوار	ویبریو پاراهمولیتیکوس <i>V. parahaemolyticus</i>	B-6
تیاب	ویبریو پاراهمولیتیکوس <i>V. parahaemolyticus</i>	MT-2
کلاهی	ویبریو پاراهمولیتیکوس <i>V. parahaemolyticus</i>	Z-4
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	ویبریو دامسلا <i>V. damsela</i>	B-7
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	ویبریو دامسلا <i>V. damsela</i>	B-5
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	ویبریو دامسلا <i>V. damsela</i>	B-4
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	ویبریو دامسلا <i>V. damsela</i>	B-3
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	ویبریو دامسلا <i>V. damsela</i>	B-1
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	ویبریو دامسلا <i>V. damsela</i>	G-2
حله	ویبریو دامسلا <i>V. damsela</i>	a-3
دلوار	ویبریو آلژینولیتیکوس <i>V. alginolyticus</i>	b-7
بندرعباس (اسکله صیادی)	ویبریو آلژینولیتیکوس <i>V. alginolyticus</i>	B-12
بندرعباس (اسکله صیادی)	ویبریو آلژینولیتیکوس <i>V. alginolyticus</i>	B-15
اسکله صیادی چونبده (خوزستان)	ویبریو فلوویالیس <i>V. fluvialis</i>	A-5
اسکله صیادی بوشهر	ویبریو فلوویالیس <i>V. fluvialis</i>	C-3

یافته ها:

ویبریو دامسلا هم بدلیل عدم تخمیر قند ساکارز در محیط TCBS ایجاد کلنی‌های سبز می نماید ولی قادر به تولید اندول نبوده و حداکثر تحمل آن در برابر نمک طعام ۶٪ است و آزمون آرژنین دهیدرولاز آن مثبت است.

ویبریو آلژینولیتیکوس قادر به تخمیر قند ساکارز بوده و در محیط TCBS ایجاد کلنی زرد رنگ می نماید و بسیار نمک دوست بوده در محیط حاوی ۸٪ و ۱۰٪ نمک طعام رشد می کند و آزمون آرژنین دهیدرولاز آن منفی است ولی قادر به تولید گاز اندول می باشد.

ویبریو فلوویالیس در محیط TCBS بدلیل تخمیر قند ساکارز ایجاد کلنی‌های زرد رنگ می نماید و در محیط کشت تا ۸٪ نمک طعام توانایی رشد دارد، قادر به تولید اندول نیست ولی آرژنین دهیدرولاز آن مثبت است.

با توجه به نتایج فوق ویبریوهای دریایی نمک دوست در آبهای ساحلی و در موجودات آبزی مانند میگو وجود دارد که چهار نمونه آن در این مطالعه جدا سازی شد اما وجود ویبریو کلرا در میگوهای ایران از نظر این مطالعه منتفی است.

بحث:

آلودگی آبهای سطحی به مواد مدفوعی انسان در مناطقی که مواردی از بیماری وبا گزارش گردیده است این احتمال را مطرح میکند که بدلیل ریخته شدن آبهای سطحی به رودخانه ها و دریاها این آلودگی به آبزیان از جمله میگوها منتقل شود.

طبق نتایج بدست آمده از این مطالعه هیچگونه آلودگی به ویبریو کلرا در نمونه‌های میگو صید شده در مزارع پرورشی و میگوهای دریایی استانهای هرمزگان، بوشهر و خوزستان مشاهده نگردید ولی در مجموع از ۱۶ نمونه گونه های دیگری از ویبریو جداسازی شد که خصوصیات بیوشیمیایی آنها در جدول شماره ۳ آورده شده است. گونه های ویبریو که در این تحقیق جداسازی شدند عبارت بودند از ویبریو پاراهمولیتیکوس^۱، ویبریو آلژینولیتیکوس^۲، ویبریو دامسلا^۳، و ویبریو فلوویالیس^۴.

ویبریوهای جدا شده همگی تست اکسیداز و کاتالاز مثبت داشتند و در محیط سه قندی Triple sugar Iron Agar واکنش اسیدی/قلیایی داشتند و قادر به احیاء نیترات به نیتريت بودند. ویبریو پاراهمولیتیکوس ساکن آبهای گرم و ساحلی در سراسر دنیا است در محیط TCBS بدلیل عدم تخمیر قند ساکارز ایجاد کلنی‌های سبز رنگ می نماید و تا ۸٪ نمک طعام را در محیط کشت تحمل مینماید، از ویژگی‌های اختصاصی این باکتری تولید همولیزین است که در محیط کشت حاوی گلوبولهای قرمز انسان با غلظت بالای نمک طعام بنام محیط Wagatsuma-Agar باعث همولیز که در محیط می شود که این پدیده بنام kanagawa موسوم است و از راههای تأیید تشخیص این باکتری است.

- 1- *V. parahaemolyticus*
- 2- *V. alginolyticus*
- 3- *V. damsela*
- 4- *V. fluvialis*

هاروه‌بی و پاراهمولیتیکوس گونه‌های عمده ایجاد و بیروز در میگوها میباشند(۱۳).

بنابراین احتمال جداسازی این ویبریوها در چنین تحقیقاتی وجود دارد در این مطالعه نیز گونه‌هایی مانند پاراهمولیتیکوس و آلزینولیتیکوس بدست آمد.

باتوجه به نتایج حاصل از این تحقیق آلودگی میگوهای پرورشی و دریایی ایران به ویبریوکلرا در زمان مطالعه بسیار غیرمحمتم بود. علاوه بر آن میگو درکارگاههای فرآوری و بسته بندی در تماس با آب حاوی ۲-۷ ppm کلر قرار میگیرد که احتمال هرگونه آلودگی میکروبی را منتفی میسازد. درعین حال میگوها در طی فرآوری در دمای ۴۰- درجه سانتیگراد منجمد می‌شوند که سبب غیرفعال شدن باکتری میگردد(۱۱). پیشنهاد می شود بارعایت بهداشت و جلوگیری از ورود فاضلاب ها و مواد مدفوعی به آبهای سطحی از آلودگی احتمالی محصولات دریایی پیشگیری نمود. درعین حال فرآوری و حمل و نقل بهداشتی و بسته‌بندی و انجماد سریع میگوهای صید شده نیز در عرضه بهداشتی این محصول نقش بسزایی دارد.

تشکر و قدردانی :

این تحقیق با حمایت مالی معاونت تحقیقات و فن آوری وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و همکاری کل آزمایشگاههای کنترل غذا و داروی وزات بهداشت و مدیریتهای غذا و داروی دانشگاههای علوم پزشکی اهواز، بوشهر و بندر عباس به اجرا درآمد.

در ۱۹۸۰، Blake و همکاران در طی تحقیقی بر روی شیوع بیماری وبا در سواحل جنوب غربی لوئیزیانا توانستند ویبریو کلرا O1 را از میگو جدا نمایند . همچنین Shandera و همکاران در سال ۱۹۸۳ و Lowry و همکاران در سال ۱۹۸۹ در لوئیزیانا آمریکا منبع شیوع بیماری وبا را میگو تشخیص دادند(۲).

تعداد ویبریوها در آبهای ساحلی با افزایش درجه حرارت آب افزایش پیدا می‌کند و در نتیجه تعداد آن در صدفها و سایر آبزیان افزایش میابد. لذا از مصرف غذاهای دریایی خام در این فصول باید اجتناب شود. برای نگهداشتن آلودگی ویبریو در حد پایین، مواد غذایی باید در یخچال و یا داخل یخ بلافاصله پس از صید نگهداری شوند. تمام گونه های جنس ویبریو بر اثر حرارت دادن سریعاً کشته میشوند. لذا پخت کامل و اجتناب از آلودگی مجدد ، روش مطمئنی برای سالم سازی چنین فراورده هایی میباشد(۱۱).

بر اساس مطالعات انجام شده توسط Drasar و همکاران میگوهای پخته شده دخالتی در ایجاد بیماری ندارند و این بامشاهده موارد متعدد بیماری در بالغین در مقایسه با بچه‌ها (که معمولاً غذای پخته به آنها داده می‌شد) بیشتر تأیید می‌گردد(۲).

در تحقیقاتی که در آمریکا صورت گرفته مشخص شده است وبا ربطی به مسافرت ندارد و معمولاً در ارتباط با مصرف غذاهای دریایی نیم‌پز مانند خرچنگ، میگو و صدفهای جمع‌آوری شده از ساحل خلیج مکزیک میباشد(۱۲).

نکته‌ای که باید به آن توجه نمود بیماری خود میگوها توسط ویبریوهاست. ویبریوهایی مانند آلزینولیتیکوس آنگویی لاروم،

References: منابع

- 1- Chattopadhyay DJ, Sarkar BL, Ansari MQ, et al. New phage typing scheme for *Vibrio cholerae* O1 biotype Eltor strains. J Clin Microbiol 1993; **31**: 1579-85.
- 2- Drasar BS, Forrest BD. Cholerae and the Ecology of *Vibrio cholerae*. 1st ed: New York; Chapman & Hall 1996: 232-43.
- 3- Chakraborty S, Mukhopadhyay AK, Bhadra RK, et al. Virulence genes in environmental strains of *Vibrio cholerae*. Applied Environ Microbiol 2000; **66**: 4022-8.

ف-محمد ، کاظم . ملک افضلی ، حسین . روشهای آماری و شاخصهای بهداشتی . انتشارات سلمان ، سال ۱۳۷۸

- 5- Islam MS, Hasan MK, Miah MA, et al. Isolation of *Vibrio cholerae* O139 synonym Bengal from the aquatic environment in Bangladesh: implications for disease transmission. Applied Environ Microbiol 1994; **60**: 1684-6.
- 6- Venkateswaran K, Kijjuka C, Takaki M, et al. Characterization of toxigenic *Vibrios* isolated from the freshwater environment of Hiroshima, Japan. Applied Environ Microbiol 1989; **55**: 2613-8.
- 7- Brayton PR, Tamplin ML, Huq A, et al. Enumeration of *Vibrio cholerae* O1 in Bangladesh waters by fluorescent -

antibody direct viable count. Applied Environ Microbiol 1987; **53**: 2862-5.

۸- یلفانی، روزبه. بررسی خصوصیات ویبریوهای توکسیژنیک جدا شده از منابع آبی شمال ایران . پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت مدرس ، سال ۱۳۷۸ .

- 9- Dalsgaard A, Echeverria P, Laren L, et al. Application of ribotyping for differentiating *Vibrio cholerae* non-O1 isolated from shrimp farms in Thailand. Applied Environ Microbiol 1995; **61**: 245-51.
- 10- McCarthy SA, Khambaty FM. International dissemination of epidemic *Vibrio cholerae* by cargo ship ballast and other nonportable waters. Applied Environ Microbiol 1994; **60**: 2597-2601.
- ۱۱- رضویفر، ودود. باکتریهای بیماریزای مواد غذایی، چاپ اول، انتشارات دانشگاه تهران، سال ۱۳۷۸.
- 12- Blake PA. Epidemiology of cholera in the Americas. Gastroenterology. [clin North Am] 1993; **22**: 639-60.
- 13- Goarant C, Merien F, Berthe F, et al. Arbitrarily primed PCR to type *Vibrio spp*. Pathogenic for shrimp. Applied Environ Microbiol 1999; **65**: 1145-51.
- 14- Speck ML. Compendium of methods for the microbiology examination of foods. American public Health Association; 1976, 358-69.

Archive of SID

Archive of SID

جدول شماره ۲

نتایج آزمایشهای باکتریولوژی نمونه های میگو صید شده که ویبریو از آنها جدا گردید

عنوان آزمایش	کد 1-C	کد 6-B	کد mt2	کد z4	کد B7	کد B3	کد B4	کد B5	کد B1	کد G2	کد 3a	کد 7b	کد B12	کد B15	کد A5	کد c3
مرفولوژی	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
رشد در TCBS	GC	GC	GC	GC	GC	GC	GC	GC	GC	GC	GC	GC	GC	GC	GC	GC
اکسیداز	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
کاتالاز	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
STRING TEST	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تولید اندول	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
حرکت	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TSI	KA	KA	KA	KA	KA	KA	KA	KA	KA	KA	KA	KA	KA	KA	KA	KA
تست تحمل نمک ۰٪	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تست تحمل نمک ۳٪	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
تست تحمل نمک ۶٪	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
تست تحمل نمک ۸٪	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تست تحمل نمک ۱۰٪	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ذوب ژلاتین	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
تولید اسیداز گلوکز	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ایجاد گاز از گلوکز	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
سیترات	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
اورنیتین دکربوکسیلاز	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
آرژنین دهیدرولاز	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
لیزین دکربوکسیلاز	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
MR	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
VP	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
تولید اسیداز آرابینوز	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تولید اسید از مانیتول	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
تولید اسید از لاکتوز	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تولید اسید از مانوز	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
احیاء نیترات	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ONPG	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
حساسیت به O129* برحسب mm	۲۰	۲۱	۲۴	۲۲	۹۱	۹۳	۹۰	۹۴	۸۸	۹۱	۸۸	۸۵	۸۶	۸۴	۸۵	۸۳
حساسیت به پلی میکسین برحسب mm xx	۵۴	۵۵	۵۶	۵۴	۸۳	۸۸	۸۵	۸۴	۸۵	۸۸	۸۳	۸۵	۸۶	۸۴	۸۵	۸۳
پدیده کاناگوا	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

توضیح علائم اختصاری جدول شماره ۲:

B = باسیل گرم منفی کوچک
 GC = کلنی سبز در محیط TCBS
 YC = کلنی زرد در محیط TCBS
 KA = Alkaline/Acid در محیط TSI
 TCBS = Thiosulphate Citrate Bile Salte Sucrose
 TSI = محیط سه قندی Tripel Sugar Iron Agar
 MR = آزمون متیل رد Methyl Red
 VP = آزمون وگس پروسکائر Voges - Proskauer
 ONPG = آزمون شناسایی آنزیم بتاگالاکتوزیداز Orto Nitro Phenol beta Galactosidase
 * دیسک ۱۵۰ میکرو گرمی
 ** دیسک ۵۰ میکرو گرمی

جدول شماره ۳ - گونه های ویبریو جدا شده از نمونه های میگو

محل نمونه برداری	گونه ویبریو جدا شده	کد نمونه
حله	V. Parahaemolyticus ویبریو پاراهمولیتیکوس	C-1
دلوار	V. Parahaemolyticus ویبریو پاراهمولیتیکوس	B-6
تیاب	V. Parahaemolyticus ویبریو پاراهمولیتیکوس	MT-2
کلاهی	V. Parahaemolyticus ویبریو پاراهمولیتیکوس	Z-4
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	V. damsela ویبریو دامسلا	B-7
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	V. damsela ویبریو دامسلا	B-5
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	V. damsela ویبریو دامسلا	B-4
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	V. damsela ویبریو دامسلا	B-3
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	V. damsela ویبریو دامسلا	B-1
اسکله بوشهر (بندرگاه جفره)	V. damsela ویبریو دامسلا	G-2
حله	V. Alginolyticus ویبریو آلژینولیتیکوس	a-3
دلوار	V. Alginolyticus ویبریو آلژینولیتیکوس	b-7
بندر عباس (اسکله صیادی)	V. Alginolyticus ویبریو آلژینولیتیکوس	B-12
بندر عباس (اسکله صیادی)	V. Alginolyticus ویبریو آلژینولیتیکوس	B-15
اسکله صیادی چوئیده (خوزستان)	V Fluvialis. ویبریو فلوویالیس	A-5
اسکله صیادی بوشهر	V Fluvialis ویبریو فلوویالیس	C-3

- 1- Chattopadhyay D.J. , Sarkar B.L. , Ansari M.Q. and Pal S.C. New phage typing scheme for *Vibrio cholerae* O1 biotype Eltor strains. *Journal of Clinical Microbiology* 1993 , 31: 1579 – 1585.
- 2-Drasar B.S. , and Forrest B.D. , . *cholerae* and the ecology of *Vibrio cholerae*. First edition , Chapman& Hall Amsterdam-Oxford-New York-Tokyo 1996. ,pp.232-243.
- 3- Chakraborty S. , Mukhopadhyay A.K. , Bhadra R.K. , Colwell R.R. ,& Nair G.B. Virulence genes in environmental strains of *Vibrio cholerae* . *Applied and Environmental Microbiology*. 2000 , 66:4022 – 4028.
- ۴-محمد ، کاظم . ملک افضلی ، حسین . روشهای آماری وشاخصهای بهداشتی ،انتشارات سلمان ،سال ۱۳۷۸
- 5-Islam M.S., Hasan M.K., Miah M.A., Yunus M. , Zaman K. , Albert M.J., Isolation of *Vibrio cholerae* O139 synonym Bengal from the aquatic environment in Bangladesh : implications for disease transmission . *Applied Environmental Microbiology* , 1994 , 60: 1684-1686.
- 6-Venkateswaran K., Kijjuka C. , Takaki M. , Nakano H. ,Matsuida H. , Hashimoto H. .Characterization of toxigenic vibrios isolated from the freshwater environment of Hiroshima , Japan . *Applied Environmental Microbiology* , 1989 , 55 : 2613-2618.
- 7-Brayton P.R., Tamplin M.L. ,. Huq A, and Colwell . R.R. , Enumeration of *Vibrio cholerae* O1 in Bangladesh waters by fluorescent –antibody direct viable count . *Applied.Environmental.Microbiology*. 1987 , 53: 2862-2865.
- ۸- یلفانی ، روزبه . بررسی خصوصیات ویبریوهای توکسیژنیک جدا شده از منابع آبی شمال ایران . پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت مدرس ، سال ۱۳۷۸
- 9-Dalsgaard A., Echeverria P., Laren L., Siebeling R., Serichantalergs O., and Huss H.H.. Application of ribotyping for differentiating *Vibrio cholerae* non-O1 isolated from shrimp farms in Thailand . *Applied Environmental .Microbiology*. 1995 , 61 : 245-251.
- 10-McCarthy S.A. and Khambaty F.M. International dissemination of epidemic *Vibrio cholerae* by cargo ship ballast and other nonportable waters. *Applied Environmental Microbiology* , 1994 , 60 : 2597-2601.
- ۱۱- رضویلر ، ودود باکتریهای بیماریزای مواد غذایی ، چاپ اول ، انتشارات دانشگاه تهران ، سال ۱۳۷۸
- 12- Blake. P.A . Epidemiology of cholera in the Americas. *Gastroenterology . clinical North American* 1993 , 22: 639-660
- 13-Goarant C., Merien F. , Berthe F., Mermoud I. and Perolat P., Arbitrarily primed PCR to type vibrio spp. Pathogenic for shrimp . *Applied Environmental Microbiology* 1999 , 65 : 1145-01151
- 14-Speck M.L., Compendium of methods for the microbiology examination of foods . American public Health Association , 1976 , pp.358-369.